Forskningstræning i Patologisk Anatomi og Cytologi i Region Syd

Formål
Forskningstræningens overordnede formål er at give den uddannelsessøgende basale forskningsmæssige færdigheder, hvilket forventes at bidrage til, at vedkommende via kritisk gennemgang af den videnskabelige litteratur vil være i stand til at opretholde et højt vidensniveau inden for specialet og at kunne vurdere behovet for og konsekvenserne af ændring af eksisterende praksis jf. målbeskrivelsens kompetencer som akademiker. Denne træning i livslang læring skal sikre, at patologer arbejder på grundlag af den til enhver tid eksisterende videnskabelige evidens.

Program for forskningstræningen
Programmet er baseret på Sundhedsstyrelsens retningslinjer for forskningstræning.

1. år	Obligatorisk grundkursus	3 dage
2. år	Specialespecifikt kursus	3 dage
2. år og 3. år Evt. 4. år	Projektvejledning, evt. projektspec. kursus	2 dage
	Projekt	10 dage
	Individuel projektvejledning	1 dag
	Fremlæggelse og evaluering	1 dag

Forskningtræningsmodulet tilstræbes færdiggjort senest ½ år før afslutningen af speciallægeuddannelsen.

Kurser
Grundkursus i forskningstræning er fælles for alle specialer i Region Syd og er placeret i 1. år af hoveduddannelsen. Det består af 1 ekstern kursusdag efterfulgt af interaktiv e-learning i en periode på 9 uger sv.t. 2 arbejdsdage. Det vil sige sammenlagt 3 dage.

Specialespecifikt forskningstræningskursus. Formålet er at give en introduktion til metoder og forskningsområder inden for Patologisk Anatomi og Cytologi, hvor der på det 3 dages kursus, som arrangeres af uddannelsesudvalget i Dansk Patologiselskab lægges vægt på

- Introduktion til forskning inden for patologi
- Anvendelse af databaser og biobanker i forskning
- Tissue microarray (TMA) og metoder til vævssampling
- Immunhistokemi, histomorfologi og digitale analyser
- Molekylærpatologiske analyser
- Introduktion til dataanalyse, statistik og kunstig intelligens
- Formidling og præsentation af forskningsresultater
- Feedback og sparring på eget forskningsprojekt

Projekt
Til projektet er afsat i alt 10 arbejdsdage samt 1 dag til fremlæggelse og evaluering af projektopgaven.
Projektet kan være en mindre videnskabelig undersøgelse, et pilotprojekt, en opgørelse over analyseresultater på få patienter, et kvalitetssikringsprojekt, en evidensbaseret vejledning eller procedurebeskrivelse inden for faget patologisk anatomi og cytologi, men evt. også en grundig kasuistisk meddelelse.

Den uddannelsessøgende skal i projektet

- Formulere en problemstilling, og når det er relevant opstille en hypotese herunder kunne identificere manglende viden og opstille en realistisk projektbeskrivelse
- Søge og vurdere eksisterende viden og sætte dette i relation til projektet
- På baggrund af indhentet viden fra f.eks. litteraturstudie og fra egne studier konkludere ved videnskabelig publikation eller fremkomme med vejledning eller procedurebeskrivelse med beskrivelse af evidensgrad for de(t) trufne valg

Projektet skal præsenteres skriftligt i form af skriftlig rapport, som også kan være en publikation, et abstract, en poster eller en procedurevejledning. Projektet skal præsenteres mundtligt i et relevant fagligt forum, fx ved årsmøde i Dansk Patologiselskab, i egen afdeling eller samarbejdende afdeling.

Organisation
Forskningstræningsleder (hovedvejleder for forskningstræningen) i Region Syd er professor, dr.med Niels Marcussen med ansvar for specialets planlægning af forskningstræningen, inkl. teoridage, projektforløb og udpegning af individuelle projektvejledere. Forskningstræningslederen godkender projektoplægget og det færdige projekt eller kan uddelegere disse opgaver til de individuelle projektvejledere.

Projektvejlederen skal

- have dokumenteret forskningserfaring
- være ansat ved en af de afdelinger, som den uddannelsessøgende er på i 3. og 4. år i hoveduddannelsen
- bistå ved beskrivelse af projektet samt afgrænsning af projektet.
- bistå ved tilrettelæggelse herunder udvælgelse af materialets omfang og metoder på det udvalgte materiale
- deltage i konkret planlægning af de 10 projektdage
- stå til rådighed for vejledning og evaluering under projektet
- hjælpe med formidlingsdelen

I den afdeling, hvor projektet finder sted, støttes den praktiske gennemførelse af hovedvejlederen for det individuelle hoveduddannelsesforløb, den uddannelsesansvarlige overlæge og forskningslederen. Kompetencen (H12 Akademiker), som omfatter projektet, mundtlig fremlæggelse og det samlede forskningstræningsforløb, godkendes på uddannelseslæge.dk af hovedvejleder eller af uddannelsesansvarlig overlæge, når forløbet er afsluttet og godkendt af forskningstræningslederen.

Blanket til honorar til vejleder findes på https://videreuddannelsen-syd.dk/kurser/blanketter.

Dispensation: Undtaget fra hele forskningstræningen er læger med dokumenteret forskningserfaring i form af erhvervet akademisk grad, dr. med. eller ph.d. Det påhviler lægen selv at uploade bevis for ph.d. eller dr. med på uddannelseslæge.dk. Herefter kontaktes specialets sagsbehandler, der sørger for godkendelse.

Niels Marcussen
Forskningstræningsleder
Forskningsleder
Patologi og BBI
Sygehus Sønderjylland

Lene Gaarsmand Christensen
Formand
Uddannelsesudvalget,
Region Syddanmark

Opdateret november 2026